

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quídque is fugere,
quid agere debeat, quàm exactiſimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindellicorum ; Dilingæ, 1695

Discursus XVII. Ex Judicio Universali demonstratur, quantum malum sit
Peccatum mortale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45988](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45988)

DISCURSUS XVII.

Ex Judicio Universali demonstratur, quantum malum sit Peccatum mortale.

SI quis omnium temporum historiam nosset, nulli rei aptius hunc Mundum, quam loco praelii compararet, in quo ex una parte divina Justitia peccatum, ut illud omnino destruat, irascat; & ex altera parte illud idem humana perveritas indicibili cum obstinatione defendit. Verum est, peccatores in aequalibus pugnantibus armis sepius in hoc periculoso bello de-tilio esse; jam igne à caelo delapsos combustos, jam aquis etiam univertibus submersos, aliis fame deletos, quandoque ferro interneconi datos, mundo horribili consumptos peste, modo millenis aliis adversitatibus, quasi à totidem Dei exercitiis exterminatos esse. Attamen, quis crederet? Ipsi semper adhuc contumaciores, arbitrii sui libertate furentes praelium rediataepragunt, statueruntque illud ipsam in finem usque continuare. Quamobrem Justitia divina se ab his vinci nolle decrevit. Propterea magnum illum decretorii praelii diem elegit, in quo ultimum, & fatalem peccato interitum adferre decidit. Hic conflictus est Judicii universali dies ideoque toties in Scripturis, Dies Domini vocatur; ille enim ille

ipse dies est, quo potentiam suam Mundo ostensus est. Hanc igitur magnam praelii diem hodie oculis vestris proponere cogito, Charissimi mei, discursum in tres partes distincturus. Prima ager de aggressionem Domini, ad judicium adventantis. Secunda tractabit de pugna, in apertarum conscientiarum examine; tertia denique post latam sententiam ultimum excidium describet. Hæc omnia verò ideo explananda suscipiam, ut ingentem peccati mortalis malitiam tanti mali causam vivacissime apprehendatis, & ut par est, detestemini.

I.

II. Antiquissimus Dei mos illud tenet solenne, ut antequam notabiliores de terra sumat penas, ante plura pramittat signa, ut tanto minus excusationis pretendere possint Peccatores, si à Salute excludantur. Cujus rei plurima possem adducere testimonia ex variis multarum Gentium historiis, si non omnibus pluris valeret infelicis Hierosolymæ famosa illa devastatio, præmonita, antequam à Romanis in pulverem converteretur. Josephus refert, anno integro ante devastationem Cometam, gladii figurâ toto illo tempore comparuisse, & quasi pendulum supra infelicis illius urbis caput hæsisse. Item

Lid. v. c. 27. de bell. Jud.

Dd 2. Juve-

NERI
istinus

Juvenam ad altare pro Sacrificio ad-
ductam, in via Agnellum partu edi-
disse: portamque templi orientalem,
quæ tota ex solido fusa erat ære, nemi-
ne manus admovente apertam fuisse,
ad quam aperiendam aliàs viginti
hominum opera requirebatur. Deni-
que quia Judæi, semper surdiores
hanc divinæ Justitiæ linguam, ejus-
que minas non intelligebant, clariss
illis locuta est, dum numerosas aciei
ordinatæ phalanges, invicem præ-
stantes in ære illis exhibuit, terribi-
lemque ex diversis Templi locis vo-
cem audiri fecit clamantem: *migre-
mus hinc, migremus hinc*: ita ut
nunquam sciri potuerit, à quo vo-
ces illæ formata fuerint. Hæc &
similia prodigia, quasi totidem faci-
les, Deus misit Hierosolymæ, ut tan-
dem conversa non expectando assul-
tum ad deditorem aures accommo-
daret. Quare si tanta unius civitatis
ruinam præcessere portenta, qualia il-
la, quæ universale Mundi præcedent
excidium, futura sint signa, arguit.

*Joel 2.
30. Dabo prodigia in celo & in terrâ,
antequam veniat dies Domini magnus,
Ita Deus ipse per Joëlem Prophetam
nobis significat.*

III. Verùm tunc signa illa non
erunt alia, quàm velut milites &
armata cohortes ad inchoandam
pugnam, non autem præcones pacis,
ut sunt moderna signa, quæ ad illam
impediendam invitant. Ideo præ-
dicit Dominus: *Erit tunc tribulatio
magna, qualis non fuit ab initio Mundi
usque modo, neque fiet.* Sôl enim &
Luna, Stellæve, quoad tertiam partem

adeo obscurabuntur, ut dies futura sit
sicut nox, & nox ipsa triplò natura sit
tenebrosior futura sit. *Omnia lumen
navia cæli movere faciam super in-
dicit Dominus Deus.* In ignis ele-
mento varii formabuntur Comete,
qui summo cum omnium hominum
horrore, ab alto decident, qui magis
eo spectaculo terrebuntur, quàm
magno quodam in loco fieri solent,
ubi latâ contra aliquem excommuni-
cationis sententiâ, ad populi terrorem
fax accensa è sublimi in terram depic-
tur. Quidam horum Cometarum,
inter alios à Scriptura vocatur *abyssi-
num*, & hoc propter effectum, quem
producet, variis fluminibus, fontibus-
que amarorem indendo, in turpium
illarum voluptatum penam, quibus
toties Peccatores in Dei despectum
delectati sunt. Aer totus venenatus
hac viâ tot murmuraciones contra
proximum, tot turpitudines, tot per-
juria, tot horrendas incipiet vindicare
Blasphemias, quæ etiam ab hominibus
Christianorum linguis in cælum pro-
lata sunt. Mare furibundum tra-
quam leo rugiet, ut impios devoret, &
in tanti sanguinis innocui olivæ effusâ
vindictam, omnes aquas suas sangui-
neo imbuet colore; sed sanguine pul-
lido & corrupto, qualis è mortuis cor-
poribus manare solet. In tantâ rerum
omnium perturbatione, cogitate quid
terrâ futurum sit. Si illa plûs quàm
alia elementa peccatoribus in delictis
suis servivit, etiam plûs quàm alia
elementa, ad penas illorum indigna-
burda operam suam seditionibus,
siccitate, fame & horrendâ præcipue

cedessione collocabit. *A facie ejus* contremuit terra. Omnia hæc prodigia ideo erunt quasi funesta illa campagna, quæ tanto cum horrore, antequam Rei ad patibuli supplicium educantur, pulsantur. Sanctus Clemens in Recognitionum suarum libro refert, lapsus se ex ore Sancti Petri Apostoli Magistri sui hæc verba audivisse: Deus ab æterno diem quendam elegit, in quo omnium peccatorum exercitiæ prælio funesto vult congreßi cum exercitu omnium peccatorum: & hic dies erat iste, de quo loquitur, id est, dies Judicii. *Dies Domini magnus & horribilis.* Magnus quoad Deum, horribilis quoad nos. Quare meditate nullam esse, nec formam, nec figuram proportionatam, quæ dies tantum horrendus declarari queat; Ideo Prophetæ tantum sibi non tribuentes, nullam, prout decet, definire possunt, nisi nomina diversis circumscriptio-nibus illi dedere; è quibus tamen nullum unquam invenere, quod eum adæquatè referret. *Dies amarus,* dies iræ, dies indignationis, dies tribulationis & angustiarum, dies calamitatis & miseriæ, dies tenebrarum & caliginis, dies nebulæ & turbinis, dies tubarum & stridoris, omnes fuere nomenclationes à Propheta Sophonia collectæ, quæ exiguam quandam brevitatis illius magno hoc judicii die futuri speciem proponerent. Attamen omnes hi terrores aliud non erant, quam quoddam præludium, quo Judicis jam jam adventantis præ-sentia significetur, & consequenter non erunt aliud, quam parva quædam

velitatio, Sanguinolenti illius prælii mox secuturi nuncia. *Postquam autem hæc fecero tibi,* inquit Deus per os Prophetæ Amos, *Preparare in occursum Dei tui.* Quasi dicere vellet: noli putare, Munde scelerate, has quas nunc experiris pœnas sufficere, quibus profundissima peccatorum tuorum malitia puniatur. Omnia hæc sunt tenuia dolorum tuorum principia. *Initia sunt dolorum.* Prepara te tantum ad comparandum, coram Deo tuo, qui hisce signis alud non intendit, quam ut te coram se in judicium vocet. *Preparare in occursum Dei tui.*

IV. Primum quasi Christi velitaris miles præcedet ignis: *Ignis ante ipsum præcedet;* Verum tam terribilis erit ignis, ut ne Infernus quidem voraciores, in voragine sua habiturus sit flammæ. Non solum sylvas, domos, civitates & homines, quos obvios habebit, comburet, ipsamque terræ superficiem, quam vasta etiam est, in cineres rediget, sed ipsos etiam montes penetrabit, ut saxa & metalla, in visceribus illorum abscondita liquefaciat. *Petra sicut cera liquefcet ante faciem tuam.* Imò tantum supra montes elevatus, quantum aqua diluvij illos supergressæ erant, omnia elementa destrucitrices flammæ suas sentire faciet. Tunc etenim cognoscant homines, quid fuerit hic Mundus, quem plus quam Deum adoraverunt. Postquam Daniel Draconem interfecerat, ad Babylonios conversus inquitabat: *Ecce quem colebatis, ecce quem velut Deum adorabatis* o

Dd 3. Baby-

Amos. 4.

Ps. 96. 2.

Judith. 10. 18.

S. Th. 3. p. 1. sup. 9. 7. 4. 1. 3. 4. 7.

Dan. 24. 27.

NERI
ISTIANUS

Babylonii, nunc videtis non esse aliud, quam mortuum & peste plenum cadaver. Idem hoc peccatoribus Mundo jam devastato, & in cinerem redacto dici poterit. Ecce quem tot seculis colebatis. Ecce hic est divitiarum vestrarum, voluptatum, honorum & ambitiosorum proventuum finis. An talis Mundus tam fidellem vobis videtur mereri cultum? Sed nimis citò in peccatores nondum penitus deletos invehimur. Sequamur igitur aciei ordinem. Postquam velut simplices velites omnium creaturarum phalanges, ad arma in peccatorum vindictam, à Justitià divinà vocatè jam præcesserunt, tandem

roto cum exercitu, ipse Christus adveniet: *Dominus sicut fortis egredietur.*

Sed quis unquam Adventus illius horrorem concipere poterit? Spem, illum unquam mente comprehendit, omnino nobis adimit Prophetà, multò autem magis eum verbis explicandi. *Quis poterit cogitare diem adventus ejus?* Satis est dicere, ipsos etiam Sanctos Redemptorem comitantes, licet aliunde securissimos, timore percellendos esse.

Malach. 3. 2. *Virtutes calorum commovebuntur.* Eodem prorsus modo, quo, qui è sublimi profundissimum intuetur precipitium, exhorrescit, licet undique, ne cadere posset, vallatum se advertat. Nisi dicere velimus illos ob nimium terrendos excessum, quo omnem suam

comprehensionem & capacitatem, licet aliunde tam vastam, à Justitià divinà superari vident. Arma verò, quibus Christus primum facies inful-

8. 7d.
Suppl.
9. 73.
av. 2.
est 23

tum, erunt conveniens illi Majestati & ira vocis suæ.

V. Quod Majestatem attinet, necesse est dicere, illam debere esse grandem, cum futura sit Majestas Deo irato digna. *Cum venerit Filius hominis in Majestate suâ, & omnes Angeli ejus cum eo.* Quando Deus descendit, ut Hebræis supra montem Sinai verticem daret legem, cum artus nubibus circumdato rectus abfuit, quem milleni & milleni bellucosi Angeli, quasi prima acies, comitabantur, tantò eum fulgurum emittentium, fulminumque disjectorum sonitu, ut non solum debiles Israeli filii, sed etiam ipsi circumjacentes contremiscerent montes. Quare, si tantus fuit Majestatis terror, quòd legem attulit, usus est, quantus non erit ille, quo legem contemptam vindicaturus est? *In die vestimentis ultionis.* Insuper, ut veritati locus sit, ipse in proprià personà non comparuit, supra montem Sinai (quoadmodum ultimo die in valle Oliværum adveniet) sed nomine suo illi quem Archangelum, tanquam Locumtenentem, aut Legatum suum miserat. Quis igitur exprimeere poterit, qualis futura sit personalis veri Principis Majestas, si talis fuit illa, quam Ministro suo tribueat? Quare notandum est, Christum ad judicium in Majestate sibi proprià venturum: *Cum venerit Filius hominis in Majestate suâ.* Nunquam enim nativa ejus Majestas Mundo ostensa fuit. Quare nullus tunc in dubium revocare poterit, an ille ipse sit, qui

P SEG
Homo

quod admodum quondam dubitatum est, an ipse sit Elias, an Jeremias, aut Joannes, an alius antiquorum Prophetarum redivivus: omnibus nominibus erit: *Cognoscetur Dominus judicis faciens.* Modò Deus non cognoscitur qualis in se est, non videntur peccatorum iniquitates intueri, nec videntur illas odisse: & licet tanta Sanctissimi nomini suo inferant injurias & despectus, eos quasi non sentite videntur. At ubi aliquando evidentissime cognoscetur, tunc apparebit, quam magnum fuerit illius odium, quo peccatum persequatur, clarèque apparebit, Justitiam illius, quia lenta fuit, non fuisse minorem. Tunc constabit, quanti honorem suum fecerit, quando homines putaverunt eum, ne quidem à tot temerariorum contemptorum suorum audacia illum defendere posse. *Cognoscetur Dominus judicis faciens.* Effunderet in lucissimum suo corpore tam lucidum, tamque clarum splendorem, ut non tantum inferiores Planetae, sed neque Sol ipse, in comparatione illius, amplius sit sparsurus lumen. *Erubescet Luna, & confundetur Sol,* inquit Propheta Isaias, *cum regnaverit Dominus Exercituum.* Illo die, quem Christus elegit, ut demonstraret, quod ipse sit in veritate, Dominus nimirum Dominorum, erubescet Luna, Solque confundetur à se ipso, non quia lucem suam naturalem amissuri sunt, sed quia in Domini sui conspectu, uterque non aliter quasi luce privatus comparebit. Deinde hanc tam grandem Majestatem omnium San-

ctorum & Sanctarum, omniumque, quotquot sunt Angelorum, comitatus augebit, qui vultu non minus terribili & Majestate pleno comparebunt, quique in plures phalanges, aut, ut melius dicam, innumerabiles distributi exercitus, solo aspectu suo adversarios examinare poterunt. Cogitate igitur, qualis misero peccatori ad tam horribilem aspectum facturus sit animus? Quid tunc dura est misera illa mulier, quæ nunc paternas Pastoris sui admonitiones ridet? Quid dicitur est tunc audax ille, qui nunc neminem se reprimentem timet? Quid dicitur est ille adulter, qui quemvis se corrigentem contemnit? *à facie ejus cruciabitur populi.* Leo Joel 2.6. tam ferum est animal, ut, etiam si se non moveat, nec mitas intentet, spectantes se exterrat. Sæpe etiam Principum vultibus tanta insidet Majestas, ut fixis vix oculis illos intueri quis possit. Hinc est, quod Augustus inter alios sibi complacuerit, dum vidit, supplices cogi quamprimum oculos humi defigere, quasi à splendore è vultu suo promicante exacerarentur. Quamobrem argumentari licet, quatuor intolerabilis magni illius, totius universi Monarchæ futura sit Majestas! Non solum in aspectu suo omnes hostes suos in terram prosterneret, quemadmodum olim fecit in horro (ubi tamen non Judæis, sed Rei personam agebat) sed etiam jam prostratos enervabit, conquassabitque. *Aspexit Hab 3.6. & dissolvit gentes.* Et, si solo aspectu hoc faciet, quid deinde facturus est, quando paulò post etiam loqui incipiet;

NERI
ISTIANUS

Joel 2.
11. piet, tantæque Majestati vocem iræ
adjunget; *Dabit vocem suam ante
faciem exercitus sui.*

Joel 3.6.
VI. Sed non tantum terra, ne ipsi
quidem Cæli illo temporis momento
securi erunt. *Dominus de Sion rugiet,
& movebuntur cæli.* Hæc ira erit
tam magna, ut reprobis malint non
tantum sub montium ruinis sepeliri,
ne iratum cogantur intueri Judicem,
sed etiam libentius in ergastulis suis
infernalibus manere præoptent. *Quis
mibi hoc tribuat, ut in Inferno protegam
me?* Loco omnium peccatorum in-
quiebat Sanctus Jobns, *donec pervians-
cat furor tuus?* Illos in tantis flam-
mis, ut ardeant, relinquere, affectuosa
pietatis actus, & amica protectionis
opus foret pro damnatis, si magnam
illam, coram Omnipotentis Judicis
tribunali comparitionem subterfuge-
re possent. Alauda adeo timet accipi-
pitrem, ut ad fugiendum illum non
solum sæpius in ipsos puteorum fun-
dos, sed etiam furibunda in accen-
sas fornaces se projecisse visa fuerit.
O miseros peccatores! Si etiam ipsi
iratum Christi contra se vultum ita
possent effugere, in quas non voragi-
nes quamprimum se præcipitent,
in quas non flammæ proruerent, ut
à facie ejus se absconderent? *Va ter-
re & mari,* inquit Sanctus Johannes,
*quia descendit Diabolus ad vos, habens
iram magnam.* Sed quanto magis
væ Mundo, quia non Diabolus, qui ex
se nihil potest, contra eum procedit;
sed ipse Deus, qui omnia valet, tam
magnam cum irâ, quanta ejus fuit Mi-
sericordia, quantumque ex parte nostra

ejusdem fuit abusus, contra eum
proceditur. *Habens iram magnam.*
Magna erit hæc ira plurimas ob-
casas. Primum quia longo tempore ab
illo suppressa fuit. Fluvius aliquis
tantum horis detentus, quanto cum
impetu decurreret? Cogitate quid
futurum esset, si multis seculis deten-
tus fuisset? Solus Jordan fluvius
alioquin tam placidus & quietus, in
quemadmodum aquas superiores de-
tinuit, donec Sacerdotes cum Arca
tranquillissent, ita usque in hodiernam
diem eas retinuit, & hoc monen-
to denique toto cum impetu dissi-
peret, quas non strages & calamitates
inferret agris, quos obvios habent,
& quas non postea mare ingressas ex-
citaret tempestates? Ira itaque Dei
erit à Mundi principio, usque ad
finem detenta, atque ideo quo ma-
jor præcessit in expectando dilatio,
tanto major in puniendo securitas et
violen tia. *Volens Deus ostendit
iram suam,* inquit Apostolus, *pos-
nuit in multa patientia.* Quasi diceret:
plurimas simul aquas congrega-
vit Deus, quas super peccatores ob-
stinatos omnes unico momento effusa-
det, ita ut ab ipsis cum rigoris horri-
bilissimi demonstratione absque
mancant.

VII. Ad hæc ira Dei tunc tota pura
erit absque ulla compassionis admittione.
Id quod Justitiam divinam delin-
corat, est, quod comitem habeat Mili-
ricordiam, à qua nunquam separatur.
*Cum iratus fueris, Misericordia revoca-
daberis.* Sed in die Judicii Justitia
erit sola, ita ut Christus non peccatorum

DEM
Miseri-
procub
ed cau-
ut uni-
solum
Miseri-
cunim,
domini
veritate
suadere,
experire
in temp-
chiel, d
parte ho-
borat Le-
Cherub,
& faciem
militis
mysterii
Domini
suis, u
manifeste
peccator
tates re-
in horrib
ita irata
omnes in
est vinet
pare,
& facies
tempus
modum
est, ut
nem se
prioris
haret u
eus erit,
non tra
obscuro
turus fu
R. P.

P. SEG
HOMO OR

Miseri cordia se interpellari, velut
 peccatam eam à se amandasset. Hanc
 ob causam Deus præcepit Osee,
 ut uni filiarum suarum terribilissimum
 hoc imponeret nomen: *Sine
 Misericordia voca nomen ejus, dixit
 enim, quia non addam ultra, misereve
 domui Israel.* Verùm hanc homines
 veritatem nunc sibi non possunt per-
 suadere, quia nunquam illius effectus
 experiuntur. Cherubin ille, de quo
 in templo suo mentionem facit Eze-
 chiel, duas habebat facies, ab una
 parte hominis, ab altera faciem ha-
 bebatur Leonis. *Das facies habebat
 Cherub, faciem hominis ex hac parte,
 & faciem leonis ex aliâ parte.* Verùm
 mysticus Charisium, cuius imago fue-
 rit mysticus ille Cherub? Erat Chri-
 sti Domini nostri figura, cui binæ sunt
 facies, una hominis tota amabilis &
 mansueta; & hæc est illa, quâ nunc
 peccatores aspiciunt, invitatur, & pœni-
 tentiam recipit. Altera est Leonis, to-
 ta horribilis & furibunda; & hæc est
 illa irata facies, quâ ultimo illo die
 omnes injurias à tot seculis toleratas
 eis vindicaturus. *Facies hominis ex
 parte, quod est tempus præsens,
 & facies leonis ex aliâ parte, quod est
 tempus futurum.* Quare quemad-
 modum nunc Deus ad eum benignus
 est, ut minus aliquid, quàm homi-
 nem se demonstrat, tantas sufferens
 injurias, quas nemo hominum to-
 leraret unquam; sic tunc ad eum rigi-
 dus erit, ut plus quàm Leonem se de-
 monstraturus sit, easdem injurias &
 offensiones incomparabili vindica-
 turus furore, ubi non amplius ex-
 p. l. sequeri Christ. Instr. Tom. II.

cusationes, aut preces, aut lacrymas,
 aut submissiones, licet in præsentem
 admittantur libentissimè, accepta-
 bit.

VIII. Et hanc credo esse causam,
 ob quam Deus ipse non solum Leonem,
 sed etiam Ursam ob catulorum amil-
 sionem in rabiem actam se comparat.
Occurram eis quasi urse raptis catulis.
 Leo enim velut animal generosum,
 nihil mali infert iis, qui se coram
 illo submitunt; & licet iratus non
 invadit in terram projectos, sed
 transit, contentus, sibi victoriam
 cedi. Non sic Ursam, præsertim quan-
 do magis, quàm unquam furit con-
 tra eum, à quo novit ex specu ca-
 talos fuisse ablatos. In hoc qui-
 dem actu deprehensus venator se
 humiliare, & in terram projicere
 poterit, sed nihil ei proderit. Ursam
 non ignoscit, dentibus dilacerat,
 unguibus proterit, nec satiabitur,
 donec latronem suum totum in fru-
 sta disceptum, omniaque ejus visce-
 ra per agros dispersa viderit. *Oc-
 curram eis quasi Urse raptis catulis,
 & dirumpam interiora jecoris eorum.*
 Viva hujus veritatis apprehensio
 sufficere deberet, nec alio opus esset
 motivo ad vitam in melius commu-
 tandam.

IX. Certus quidam, liberioris vi-
 tæ Adolescens, ad eum dissolutè sen-
 suum voluptatibus in prædam se de-
 derat, ut de anima sua magis sollicitus
 non esset, quàm, si nullam omni-
 no haberet. Scelera quidem ipsius
 in principio ad eum recta fuerunt, ut vix
 ab iis, quos morbi sui complices ha-
 buit,

Ose. 19.
 2.

S. Vin-
 cent.
 Ferrer.
 Serm. in
 Sexag.

NERI
 istianus.

buit, dignoscetur: sed omni ver-
cundiâ paulatim amissâ eò devenit
audacis, ut lascivum esse sibi gloriæ
duceret. Reprehendebatur quidem
à Confessariis, corrigebatur à Cognatis,
admonebatur ab Amicis; sed
omnes in eundem percutiebant, quæ
verberibus magis induratur. Co-
gitate, quanti fecerit admonitiones,
qui maximam suam in hoc ambi-
tionem posuerat, ut totius Patriæ
scandalum haberetur. Quare aliud
quàm e celo remedium expectari
non poterat; quod denique Deus ad-
hibuit, ut aberrantem miserum Ado-
lescentem ad meliorem frugem re-
duceret. Quadam nocte somno jam
oppressus Christum aspectabilem ha-
buit, Angelis stipatum, magnificentiâ
& Majestate circumdatum, supra-
que thronum planè igneum seden-
tem. Et quid, vultu ad Angelos
converso, inquit, facit hic audax &
facinorosus? Tanto tempore meâ
abutens patientiâ in peccato obstina-
tur. Aut vitam mutet, aut quam-
primum ad hoc meum vocetur tribu-
nal, ut debitas scelerum suorum pen-
nas luat. His ira dictis somnium
evanuit, juvenisque exiilavit, sed ita
terrefactus, ut de lecto surgens præ
horrore se incansisse viderit. Nec
solum pilos, sed etiam vitia mutavit,
eo quidem modo, ut verba Christi
mirabilem illum effectum produxisse
visâ sint, quem accensa fornax in me-
tallis operatur, quæ unico quasi mo-
mento adhzrentem illis rubiginem
eogit disparere. Compunctus &
confessus est, nec amplius fuit ille,

qui fuerat prius. Hoc ex eventu col-
ligere vobis licet, quantum ex una
parte iudicij extremi valeat meminerit
ad mores corrigendos, & quantum ex
alterâ parte Christi iudicis aspectus
peccatoribus terrorem inculturus sit,
cùm sola ipsius imago per somnium
visâ in unica nocte, brevi sanè tempe-
re, ex Juvene senem fecerit.

X. Quid igitur facient miserabi-
les illi, ut talem aspectum effugiant?
An non putatis, eos, si possent, pro-
priis manibus sibi oculos erantur?
Rex Saul à Philistæis in prælio victus,
memor tot se olim victorias ab imo
portasse, adeo periculum, quo vitæ
in eorum manus deveniret, timens,
prono pectore proprii ensis cuspidem
innixus, potius desperatam mortem
sibi adiret. O si eandem sibi pec-
catores inferre possent, quanta illi-
rum die isto futura esset consolatio!
Verùm omnis hæc spes absistit.
Non solum mortem sibi inferre non
poterunt, sed, ne quidem clausos aut
in terram fixos tenere poterunt ocu-
los, ut iratum Dei vultum non ve-
deant, contra quem bello, nec in
magis aperto, quam diuturno signa-
tuas emiserunt. *Videbunt in quibus
transiverunt:* inquit Scriptura. Ma-
jestatis illius inquebuntur paci-
entiam, iram vocis illius sentiens, & in
utraque horrendam impietatis suæ
malibant agnoscent.

XI. Et hoc ipsum optarem, Chri-
stissimi, ut etiam à nobis in hoc magno
Christi iudicis adventu considerate-
mus, quæ consideratione tandem ali-
quando nobis persuaderetur, quin
in-

P SEG
Homo Ca

Inexplicabilis sic Peccati gravitas: si enim res hunc adventum præcedentes pependantur, siue adventus ipse consideretur, non poterant sensibiles, aut horribiliores tanti mali, cuius peccando nos reos facimus, Memento dari demonstrationes. Primò quid videtur vobis de igne illo, qui iudicium præcedens tui versus mundum combustus est: *Quo terra & quæ ipsa sunt opera exurentur?* An non istum cum terra vobis facere videtur Deus, & cum creaturis suis, quod cum omnibus peste infectis fieri solet, totaque earum impellibile? Generali quadam purgatione omnia à peccatorum contactu infecta exuret. Olim Deus universalis diluvii aquis mundum purgavit; sed quia illud diluuium tam efficax non fuit, ut immunditiarum turpitudinum & scelestis pestis de novo non repullularet, & peius quàm unquam humanum genus inficeret, ideo alio ignis diluvio magis efficaci, pestifera infectio à peccato illata ab omnibus rebus auferretur, & Deique implacabile elucesceret scdium, quo hoc infernale monstrum prosequitur. Dux belli, qui ipsa eorum castra, quæ hostis fixerat, flammis consumit, cui vis aperte demonstrat summum hoc hostilitatis actum odium, quo erga adversarios flagrat, quàmque inferret illi stragem, si in potestate sua foret. Eodem modo de hoc incendio, quo ante iudicium Deus terram comburet, & de generali hoc conovatione, quâ inferiores cæli mundabuntur, argumentari licebit. Quid mali ex se fecit terra, quid mali

admiserunt cæli? Nullum aliud, quàm quod materialiter hominibus ad peccandum auxilio, aut instrumento fuerint. Cæli supra peccatores amicos suos depluerunt influxus, Sol, Luna & Stella suum præbuerunt lumen; Terra victum suppeditavit, iisque in hoc perduellium bello contra Deum mansiones dedit, & ideo creaturæ à Deo exercituum, aut igne comburentur, aut mutabuntur, qui cælum novum & terram novam, omnis culpe contagione vult liberam, ita, ut omnibus illius, quam contra peccatum & peccatores profertur, inimicitia sit manifesta. Sic quoque leges humane statuerunt, ut domus, in qua conjuratio cepit, sisco addicatur, & ubi delinquentem apprehendere nequit Justitia, in odium delicti ab imagine ipsius pœnas sumit. At videte, quantò majus sit Dei odium, quo impiorum malitiam prosequitur! Domus, in qua conjurationem orsi sunt, non sisco addicatur, sed diruitur, imò in cineres redigitur, ut omnis actionum ab illis patratarum coram oculis Dei adeò abominabilium tollatur memoria. Eodem quoque modo, licet in manu sua habeat delinquentes, non illi sufficit eos solos punire, sed omnes illorum quascunque reperit fortè supra terram statuas, omnes vestes, suppellectilem, omniaque pretiosa eorum igni addicit, imò iram suam exerit contra omnes res conditas, quæ, licet invite, tanquam divinæ offensionis instrumenta peccatoribus servierunt, & postquam rebelles suos propriis eorum armis, id est, creaturis contra

NERI
istianus

iplos insurgentibus devicerit, arma confringet, arcusque & sagittas, quibus usi fuerant, comminet. *Gladius eorum intret in corda ipsorum, & arcus eorum confringatur.* O quam grande igitur malum est peccatum mortale, cum etiam propter ipsum supra creaturas innocentes iram suam effundat Deus; terram, elementa, ipsosque caelos destructurus sit, propter operam qualicumque modo impiis praestitam!

II.

XII. Nunc, ut ad propositum redeamus, sola haec prima in via sufficiens esse deberet ad victoriam concedendam; solus tanti Domini in praedium in persona sua descendens adventus, apparatus, solaque Dei irati actualis visio satis esse deberet.

Prov. 16. Indignatio Regis, nuncii mortis: At non ita, vult insuper pro majori peccatorum exterminio praedium incheari. Quamobrem fingite animis, videre vos in sublimi totum aërem primo Angelis, deinde Sanctis, quotquot unquam fuerunt, Apostolis, Patriarchis, Prophetis, Martyribus, cunctisque aliis Sanctis repletum esse, tamque luminosis vestitos corporibus, ut quavis illorum sepius Sole nostro splendidior appareat; infra verò imaginamini supra terram à vobis Dæmones, & Damnos corporibus monstruosissimis circumdatos palpitantes, & plangentes conspici, & quasi infelicem turbam in Amphitheatro feris destinatam, omni momento earum fauces expectare! In tali rerum statu, inquit S. Augustinus, culpam

commisarum multitudo, quibus exercitus in aciem depositus coram oculis Impiorum contra eosdem comparebit. *Ordinabuntur coram eis sicut omnia delicta sua.* Hæc multitudo non erit turba aliqua confusa, sed erit exercitus in suas phalanges distinctus, qui triplici praesertim acie constabit. In prima erit omne malum admissum, in secunda omnia bona prava mente facta, in tertia omnia bona omnia comparabunt. Et diversa trium harum acierum parte, alius divinorum beneficiorum exercitus in tres quoque ordines dispositus congregabitur, malorum, à quibus liberati fuimus, bonorum, quos accepimus, bonorum denique, quos nobis promissa fuerant. Quis enim horrendam illam pugnam à duobus his exercitibus bonorum, scilicet acceptorum, & malorum, Deo invicta redditorum capere poterit? Satis est dicere, hanc pugnam sufficientem esse, ad Dei magnitudinem hactenus non cognitam, manifestandam. *Et scietis, quia ego Dominus.* Deus creando mundum, leges condendo, adventu suo nos instruendo, vita sua nobis prælucendo, morte sua redemptum nobis adferendo, aliud denique non intendit, quam, ut ille, qui est infinite Sanctus, & consequenter peccati in infinitum hostis cognosceretur; verum peccatores duritia sua ad hanc gloriam agnosendam cooperari noluerunt. *In Mundo erat, per redemptionem, & Mundum per ipsum factus est, per creationem, & nihilominus, Mundum enim non cognoverunt.*

P SEG
Homo Cr

propter obstinationem, taliter erga Deum se gerendo, quasi neque à Deo factus, neque redemptus esset. Venit enim his tenebris non semper erit locus supra terram, veri Solis gloriæ tam injuriolis, sed extremâ cum reproborum confusione, summoque Dei ipsiusmet tantopere jam contempti honore illa dispellentur. Quod duobus fiet modis. Primò omnia peccata publicè manifestabuntur, secundò quævis enormitas in illis contenta palam fiet.

XIII. Plurima oculis nostris abscondi possunt, quia in oculis nostris lumen non habemus, sed illud jam in objectis à nobis inspectis præsumimus. Hoc modo non se habent oculi Christi. Sancto Joanni oculis hanc ignitis apparuit. *Oculi ejus inquam flamma ignis.* Ut nobis ignificaret, se lucem in pupillis tantam accensam habere. Ideoque aliorum non utitur testimonio ad culpas nostras, quasi totidem cum facibus indagandas; divinâ suâ utetur scientiâ, eique sola omnia manifestabit occulta. *Posuisti seculum nostrum in illuminatione vultus tui.* Quid ergo tunc miseris fiet peccatoribus, qui velut infelices talpæ sub terra delitescere affectæ, se vi è tenebris extrahi videbunt, diemque Domini, in eoque cunctas suas abominaciones cælo terraque detectas, antè incognitas, aspicere cogentur? Tunc agnoscent, verè Deum non dormivisse, quando peccata illo tempore non puniebat, demonstrâsseque, si ita licet dicere, peccata non puniendo, quasi Leonem apertis ocu-

lis dormivisse, ut quasvis eorum actiones attentissimè annotaret.

XV. Sed adhuc parum esset, si is divinæ scientiæ suæ lumine ad nihil aliud, quàm ad scelerum numerum detegendum uteretur. Sed quod amplius est, hoc lumine etiam malitiam manifestabit. Dux sunt in interna nostra animæ voragine tenebrarum qualitates, quædam positæ sunt à natura, aliæ ab ignorantia. Tenebræ à natura collocatæ sunt, profundæ cordis cavernæ, ad quas nullus creatus attingere potest aspectus. *Pravum est cor omnium & inscrutabile: quis cognoscerit illud?* Jerem. 17-19. Oculi verò divini tam atram noctem quamprimum in clarum commutabunt diem, numerum, causas, circumstantias, cujusvis etiam peccati modum detecturi. Sed hoc non satis erit. Restant aliæ ignorantie tenebræ, ob quam tam parum peccatum cognoscitur, ut nihil mali appareat, & non nisi jocus, lepor, aut gratia malumque risu dignum videatur esse. *Deformitas sine dolore.* Sed has tenebras bene illuminabit Deus, *illuminabit abscondita tenebrarum.* Siquidem omnibus reprobis quendam divinæ cognitionis suæ radii concedet, & de peccatis suis secundum ælimationem, quam de ipsis divina format justitia, judicare coget. *Tunc* S. Thom. confusio, inquit S. Thomas, respiciet *æstimationem Dei, quæ secundum veritatem est de peccato.* 1us q. 8. ar. 2. ad 4. In hoc consistit sapientia, cognoscete res per causas altissimas. *Sapientia est cognitio per causas altissimas.* Et hanc infautis

NERI
istianus

peccatoribus Deus concedet sapientiam, ut illius virtute malitia suam per causas altissimas cognoscant, id est, per infinitam Dei Majestatem, quem offenderunt, & per infinitam hominis vilitatem, à quo offensus fuerat, unde explicari non potest, quâ confusione afficiendi sint miseri. O si quis nunc unicum hujus lucis radium habere posset, quàm vel ob minimam Deo illatam confunderetur injuriam; Cum jam ob cœcitatē, qua opprimimur potius superbiæ edamus signa, res quasvis, secundum extremam ignorantiam nostram judicantes. In illo igitur die secundum divinam veritatem, juxta quam Deus judicabit, nostram quoque feremus sententiam.

Ps. 95. Judicabit orbem terrarum in veritate sua. Et immensa hæc peccatorum confusio non erit transitoria, sed per omnia sæcula stabiliter durabit. Interdum pro majori proditorum supplicio columna solet erigi, in qua ad perpetuam infamiam infidelitatis scelera exhibeantur. Talis columna cuiusvis peccatori propria sua erit conscientia, in qua horrenda proditoris suæ ingratitude in sculpram lecturæ est, ita, ut à tam odioso objecto nunquam oculos avertere possit. Nunc quidem impij iniquitates suas aliorum oculis occultant, tunc verò eas nequidem oculis proprijs abscondere poterunt. *Arguas te, &*

Ps. 49. statuas contra faciem tuam.

XV. In hoc misero rerum statu eritne aliquis, qui compatiens peccatoribus promptam adferet opem, aut equam irrevocabili damnationis

sententia omnino eliminentur? Quis vobis videtur? Imò etiam ipsi Sancti insurgent contra illos, persequentique, ostensuri, quanti divinam faciunt gloriam, ut eadem post hoc iudicium in ultimo rebellium suorum terminio reparetur. *Stella cadent in celo, & luna non dabit lumen suum per* XV
stellas in extremo die de celo calum supra peccatores, quidam Sancti cœli incolæ intelligunt, qui de advocatis nostris in rigidissimos convertentur Judices. Et per Lunam, que consuetum non dabit lumen, Sanctissimam Virginiem interpretantur, que omnino pro miseris istis cessabit intercedere, imò Soli divino Redemptori tunc implacabili juncta collata persequetur. Quando Luna Soli est opposita, tunc pro tertæ emolumento tota lumine plena est; occidit, quando Sol occidit, & de nocte quædam diem facit vigilantibus, etiam in generali totius Mundi somno. Tali nunc est pro nobis Virgo Sanctissima, intercessione sua Justitiæ Soli se opponit, qui est Filius ipsius, & quando propter culpas nostras iratus faciem suam à nobis abscondit, recedenteque, tunc pulchra hæc Luna exurgit, ut nos consoletur, suæque gratiæ splendoribus illuminet tenebras nostras, nec non desideratam nobis veniam obtineat. Verum in die illo remendo hæc Luna Mundo inferiori tam amica, nobisque propter Misericordiam suæ viscera, tam propinqua, adeoque prompta & propitia, non jam illi suo se opponet; planè illi contentionem, æque terribilem illam sententiam

P SEG
Homo Cr

evetret, sed suffragio suo confirmabit. Unde inftar Lunæ Solem sequentis non ampliùs pro terra benignitatis fulgebit luce, ipso cum Sole occumbet, noctemque magis tenebrosam reddet.

III.

XVI. Infelicissimos igitur peccatores, omnique defendendi se vigore privatos. Si saltem ipsis effugiendi pariter via: ita, fugient quidem; sed necesse est, ut primo horribilem illam & funestam, jam pridem ipsis præparatam audiant sententiam, quæ strage magna ignominiosâ, terga vertere cogantur. *Discedite à me maledicti in ignem æternum*, dicit Deus. Quando Christus moriebatur in cruce, non tam languens, quam clamans, & magnâ voce clamans, mortuus est. *Enim hæc voce magnâ exspiravit.* Quod hæc vox fuit Christi moribundi & gerentis personam Rei, qualis erit vos Christi sustentis personam Judicis! Profectio talis erit, quæ à toto Universo magno cum horrore audietur, contremiscetque fundamenta terræ, ita, ut & columnæ cæli commoveandæ sint. *A voce tonitru sui firmidabunt.* Tantò magis, quia Deus sententiam proferendo, quidquid horrendi in ea continetur, ejus vivam & altissimam in cunctis impiis explicationem impressurus est. *Discedite à me maledicti in ignem æternum.*

XVII. In hæc prima voce, *discedite à me*, omnes pænae damni comprehenduntur, quibus Reperi in æternum subjicientur, & in reliquis,

in ignem æternum, omnes pænae sensus comprehenduntur, quod idem erit ac dicere: *Discedite à me, qui sum Deus vester, primum principium & ultimus finis vester.* *Discedite à me, qui sum Redemptor vester; à me, qui propter vos homo factus sum, nec unquam, quam diu vixi, cessavi vestræ causâ dolere & affligi: à me, inquam, qui pro salute vestrâ usque ad mortem Crucis me demissi.* *Discedite à me, à protectione meâ, à Regno meo, ab omnium paternorum bonorum possessione:* *Discedite à meis amicis, ab Angelorum illorum Societate, quos quondam custodes vestros assignaveram, ab omnium Sanctorum mihi assistentium cætu, à Martyrum militum meorum, Virgînumque Sponsarum meorum confortio vos eripite.* *Abite à conspectu Matris meæ, quæ etiam irata vos intueri nequit.* *Discedite maledicti: & maledicti non à me, nec à Patre meo, qui ex parte nostra omnia bona vobis volumus, sed à peccato vestro, à quo omnia mala in vos derivantur: Maledicti in anima, maledicti in corpore, maledicti in intellectu, maledicti in voluntate, maledicti in internis & externis sensibus, maledicti in vobis, maledicti in Sociis vestris, maledicti in tempore, maledicti in æternitate.* *Amavistis maledictionem: ecce cecidit illa super vos: odistis benedictionem, ecce per omnia sæcula illa à vobis recessit.* *Discedite maledicti in ignem æternum.* Vos à me non ejicio, ut pro arbitrio vestro, sicut fecistis huc usque, vivatis; ejicio vos, ut in carcerem con-

NERI
istianus.

jjciamini, ejus muri ignei, pavimentum carbones & rogas, tectum ardens, aer flammæ, catena & vincula igne candentia, in quo ignis intima viscera vestra penetret, absque ullo solatio, absque refrigerio, & absque ullâ minimâ unquam cessatione.

In ignem æternum. Omnis hic miseriarum cumulus, & quod his amplius mens vestra concipere non potest, infelicibus illis patefiet, & quasi in sententiâ contra illos à summo Judice pronuntiata contentus declabitur, nec vel momentum ipsius executio differetur.

Exod. 15. Vix Moyses contra duos Dei rebelles Dathan & Abiron loqui desit; ecce quamprimum terra sub pedibus illorum aperitur, eosque vivos deglutit. Idem his in momento eveniet. Vix à Christo contra reprobos sententia erit pronuntiata, statim magna Josaphati vallis media dividetur, eosque voragine suâ absorbebit.

Quod si etiam infra illos terra se non aperiret, miseri per se ipsos aperturam aliquam quærent, ut ab oculis Dei, & fulminantis Judicis fugere possent, qui ex ipso divino suo vultu, quasi pœnarum barathrum pro rebellibus illi, facere noverit. *Ibunt in supplicium æternum.*

Matth. 25. 46. Illuc non ducentur, nec impellentur, nec trahentur, sed ab immenso peccatorum suorum pondere pressi devolventur: *Ibunt hi in supplicium æternum.* Ibunt in gravitatis suæ centrum, ad locum ibunt peccatis suis proportionatum, qui est Inferni barathrum, locum scilicet, in quo illi naturaliter morantur, & extra quem

in statu quodam violento, quasi vitentur. *Ut abiret in locum suum.* Leonem ajunt in foveam à Venatoribus arte præparatam delapsum, adeo errorem suum erubescere, ut, ne conspiciatur, sponte sua caveam ad hunc finem, in fossâ latere præparatam, subeat. Eodem modo Peccator maximâ hac confusione, quam in peccati sui fossâ experitur, obrutus, vix aperturam videbit, quam in illa die Dei ira efficiet, quin absque morâ se ipsam in Infernum, quasi in ignitam cavernam sit precipitaturus, quæ cum sit in loco longissimè à cælo distante, antrum quoque erit aprillimum ad abscondendos fugitivos, quos pudet, cælum terræ tam turpiter postpositisse. *Ut abiret in locum suum.*

XVIII. Miseri ergo isti per se ipsos ibunt, ut in abyssò se occultant; ibunt autem in momento à Judicis sententiâ præcipitati, ita ut ab ea, tanquam invincibili, ne quidem temporis punctum ad appellandum concedatur, adeoque in actu oculi omnes Reprobi in profundum dejecti erunt, quemadmodum exercitus stragem passus, simul fugit, summoque cum interitu fugatur. Hinc est, quod ab ipso Christo nos legimus: *Judicabitur in nationibus, implebitur vultus.* Sanctus Hieronymus ex Hebræo legitur: *Judicabitur in Nationibus, implebitur vultus.* Quia peccatorum ruinas implere, & cavitates, quæ in Inferno adhuc inanes superant, complere, idem peccatus sonat. Id quanto cum fragore facturum sit, quis explicare poterit? Tunc enim verò Deus, *sempiternus* capite

in terra multorum; quia non tantum
 rebellium colla humiliabit, qui sunt
 multi illi, sed etiam demum capita
 illorum confringet. Sic igitur terra
 ab ingenti peccatorum fœtore mun-
 data, sinitaque omnium creaturarum,
 à pestilenti contagio per ignem pur-
 gatione, Mundus totus renovatus,
 tanquam pulcher invenietur, ut cœli
 illi, à quibus nunc vigorem trahimus,
 & hæc terra, de qua nunc vivimus, in
 comparationem novi hujus Universi
 adduci non mereantur: *Ecce ego
 creos calos novos & terram novam, &
 non erunt in memoria priora, & non
 ascendant super cor.* Aer semper erit
 purus absque ullis nebulis & nubi-
 bus; aqua semper instar cryllalli
 sit limpida; terra velut aurum sem-
 per erit lucida, adeoque transparentis,
 ut vis, quidquid in sinu suo conti-
 net, clarè intueri permittitur sit, qua-
 si non amplius amet illos thesauros,
 quos olim absconditos volebat. Lu-
 na quemadmodum Sol splendebit,
 Sol septies splendidius erit, quàm
 nunc est. Cœlum propter innume-
 rabilem Stellarum multitudinem mil-
 lies ornatus erit, quæ nunc propter
 lucis lux deobilitatem ab oculis nostris
 non conspicuntur; verbo, tota na-
 tura, quasi in die festo novis induetur
 vestibus, eò quòd tandem peccato-
 rum jugum è collo suo excusserit, nec
 nunquam imposterum aut iniquitati,
 aut iniquis Dei hostibus amplius fer-
 vire teneatur. Interea Repti in
 profundissimâ sepulti abyssò, tan-
 quam cordes cloacâ recondita, nun-
 quam grande hoc, pulcherrimumque
 R. P. Segneri Christ. Instr. Tom. II.

Mundi palatium maculare poterunt;
 per omnia enim sæcula possibile non
 erit amplius, ut vel minima ex illâ
 fœtina stillare possit gutta, quâ Uni-
 versum contaminetur. Ibi à Deo &
 omnibus Sanctis oblivioni dati, erunt
 quasi nunquam fuerint, aut sint.
Ad nihilum deductus est in conspectu Ps. 14. 5.
ejus malignus. Dupliciter annihila-
 buntur, & propter æternam mælitiam,
 & propter æternam miseriam suam.
 Et tunc, ut ita dicam, Deus respira-
 bit, postquam tam grave onus in to-
 lerandis impiis deposuerit, tantam-
 que impietatem, quam, ut inquit Pro-
 pheta, amplius perferre non potuit.
*Non poterat Dominus ultra portare, Jerem.
 44. 22.*
*propter mælitiam studiorum vestro-
 rum, & propter abominaciones, quas
 fecistis.*

XIX. Talis erit strages à Deo pec-
 cato inferenda, ultimumque Pecca-
 torum excidium, post quod Chri-
 stus omnibus Beatis associatus Spiri-
 tibus, in cœlum redibit, triumphum
 celebraturus, omnes post se Electos
 trahendo; postquam omnes Repro-
 bos instar magnetis dispulerit, qui
 ab eâ parte, quâ ferrum sibi simile
 attrahit, ab eadem ferrum sibi contra-
 rium arceat.

XX. Quid nunc vobis videtur
 Charissimi, de funesto hoc & decreto-
 rio prælio, de ultimâ hac internecone,
 de hoc assultu & ultimâ strage, quam
 peccatum, omnesque infelices illius
 assectæ patientur? quis unquam am-
 plius tam ignominiosas sequetur
 partes? Quis sub tam infausto mili-
 tabit vexillo? Imò hoc ipso momen-

NERI
istianus

to oportet illud desere, ut quamprimum possibile est, salutem nostram consulamus. *Nolite Misericordiam temporis perdere*, dicam cum Sancto Joanne Chrysostomo. Nunc omnibus Rebellibus suis Deus veniam offert, modo arma deponant, modo quæ aliis rapuerunt, restituant, modo obsecrationes suas relinquant, modo odia è cordibus suis efficiant, modo tandem linguam frenare incipiant. Verum in ultimo illo die aliud non volet profectò, quam stragem, nec fatiabitur, donec victoriosum ense

inimicorum suorum cordibus infirrit, ita ut nulli effugiendi locus detur. *Dies ille Domini Dei Exultatum, dies ultionis, ut sumat vindictam de inimicis suis.* Quare omnino desperet, qui potius magni illius diei furorem expectare, quam presentem Misericordiam acceptare velit. Quamobrem Salutem vestram respicite, recentem semper memoriam habentes, à Deo aliquando in Iudicium vos adducendos esse. *Fugite ergo à facie gladii, quoniam ultor iustitatum gladius est, & scitote esse iudicium.*

DISCURSUS XVIII.

Pœnæ Inferni Peccati Mortalis Gravitatem ostendunt.

Rurimæ fuere inventiones, quibus Dionysij Tyranni crudelitas ingeniosam se demonstrare voluit. Sed inter omnes primum sibi locum vendicat famulus ille carcer, qui ad similitudinem auriculæ extractus fuit, ut per parvum illud foramen, quod è superiore fornicis parte prominebat, facilius incarceratorum voces, lamenta & stridores audiri possent, ut si Rei non essent, lamentando inibi fieri deberent. Ah utinam infernalis carcer etiam ad hanc normam constructus esset! Optarem, ut quisvis hominum aures ad carcerem illum applica-

tâ inconsolabilem illarum animarum querelas facile intelligere possent, adeoque tam fundatam & hederem de relationem haberet, quæ sufficeret, ut inde sibi caveret. At ne talem relationem desiderare velimus, Eius præverret, utpote quæ ipsam et altero Mundo nova magis authentica infelicis illius regionis adferret, quæ omnium malorum locus appellatur: *Locus tormentorum.* In hoc rei versatur cardo, ut sincerissimis illius informationibus mentem advertere velimus: quod vos rogo, ut ante præstitis, dum jam ad illa referenda me accingo, obsecramque à vobis et tandem peccatum unicum damnationis, de qua audituri estis, causam.